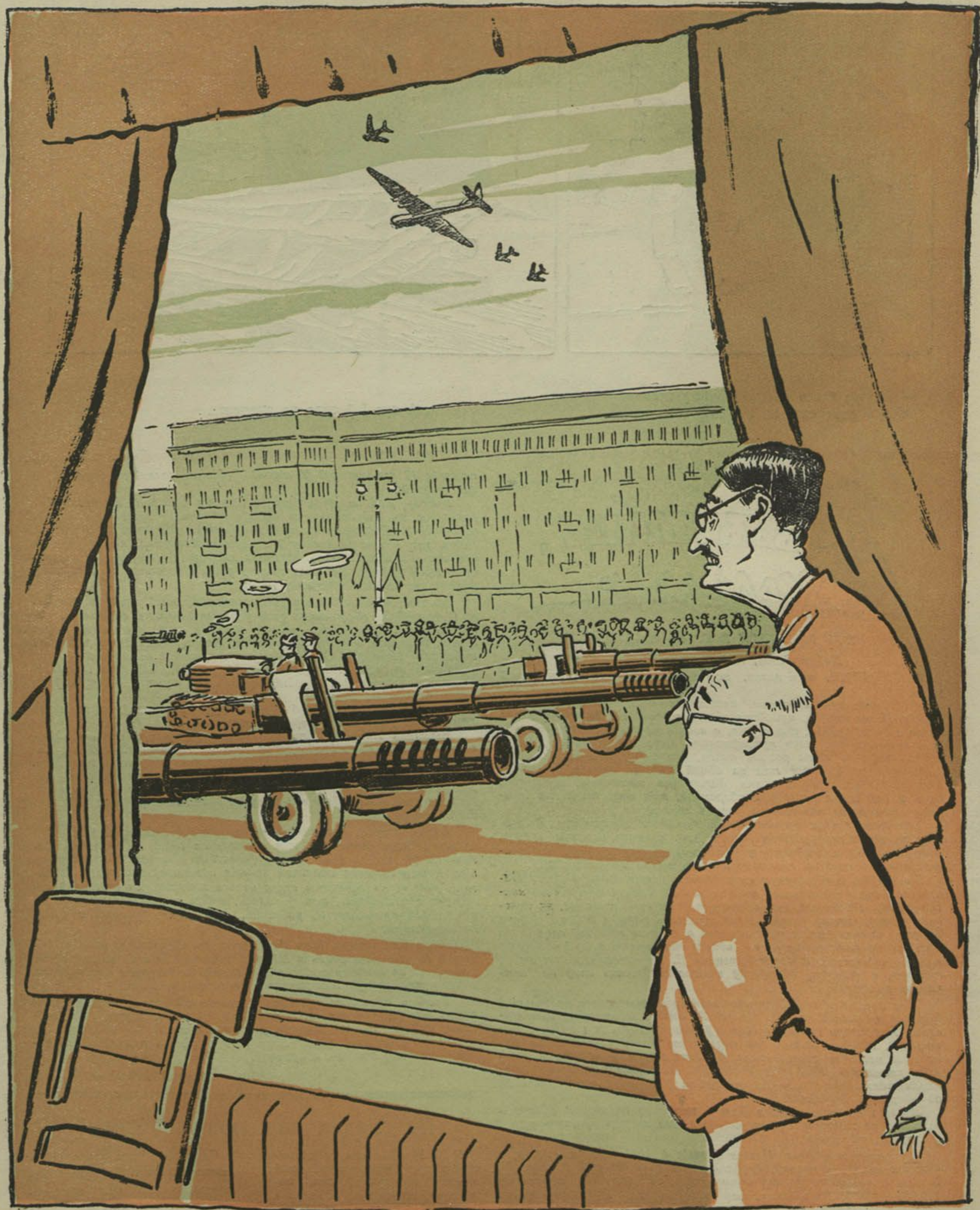


# В О Ж У К



МОГИЛІВСКА  
ОБЛАСТНАЯ  
БИБЛІОТЕКА  
им. Демкина

### БОГАБАЯЗЛІВЫЯ ДЫПЛАМАТЫ

- Сваю артылерыю рускія называюць богам вайны.
- Барані, божа, зноў сустрэцца з гэтым богам.

Мал. С. Раманава.





Мал. Е. Ганкіна.

— Добра было Астроўскаму пісаць:  
«Не ў свае сані не сядай!»

...А тут і ў свае не сядзеш...



МІНІСТРУ ЮСТЫЦЫІ БССР тав. ПАДУТА І. А.

Добры дзень, Іван Андрэвіч!

ВЫБАЧАЙЦЕ, калі ласка, што я займу некалькі хвілін Вашай увагі.

Як і бывае пры сустрэчы, пагаворым перш-на-перш пра надвор'е. Ці не праўда, цудоўная сёлета восень? На дварэ—лістапад. Лісце з дрэў, праўда, апала ўжо, а вось у некаторых падначаленых Вам арганізацыях яшчэ прадаўжаецца лістапад, дакладней, паперапад—падаюць лісты розных папер, адносіны, рашэнні, акты рэвізійных камісій. І ўсё гэта па адной вядомай справе. А справа гэта складаная, паколькі яна датычыцца некаторых адвакатаў. Есць у нас такая катэгорыя абаронцаў, якія свае асабістыя інтарэсы куды лепш абараняюць, чымся грамадскія.

Уявіце сабе, Іван Андрэвіч, такі выпадак. Прыязджае ў сталіцу рэспублікі грамадзянін і трэба яму напісаць заяву ці скаргу. Заходзіць гэты грамадзянін у юрыдычную кансультацыю, што знаходзіцца ў вестыбюлі левага ці правага крыла Дома Урада...

Выбачайце, калі ласка, у сапраўднасці атрымліваецца інакш. Папершае, там і пад Вашым крылом нельга знайсці юрыдычнай кансультацыі. Па-другое, грамадзянін (падаем гэты прыклад, як тыповую з'яву), якому трэба было атрымаць параду, доўга бегаў па Мінску, пакуль не дзе на Віленскай вуліцы не адшукаў гарадскую юрыдычную кансультацыю, а ў адным памяшканні з ёю і абласную калегію адвакатаў. Адвакат Зарэцкая Е. В. напісала заяву, ды не простую, а залатую: 75 рублёў каштавалі дзесяць слоў на звычайнай паперцы!

Так дорага абыходзіцца насельніцтву кожнае слова не толькі ў Мінскай абласной калегіі. Калегі Зарэцкай, Шчацініна, Шыдлоўскага, Аняфатара і другіх ёсць і ў іншых гарадах і раёнах. Напрыклад, адвакат Уздзенскай юрыдычнай кансультацыі Люба Валодзька напісала грамадзянцы Д. дзве заявы ў органы міліцыі, якія каштавалі 150 рублёў. Шкада, што міліцыя не ведала аб гэтым факце, яна-б напэўна выступіла ў абарону грамадзянкі Д. ад абаронцы Валодзькі.

Нельга не падзяліцца з Вамі і тым, што некаторыя адвакаты залазюць не толькі ў кішэню кліентаў, але любяць трымаць рукі і ў дзяржаўнай кішэні.

Успомнім такі факт. Купіла калегія ў 1947 годзе звычайны, з чатырох невялікіх пакояў, драўляны дом за 2.398 руб. 03 капейкі. Пачалі складаць гэтую будыніну летась, і кошт яе вырас да 129.520 рублёў. Як бачыце, пад кіраўніцтвам Дубовіка—былога старшыні калегіі адвакатаў—гліняны пэйнік стаў залатым. За высечку дзевяці аконных праёмаў у доме (іх прасеклі яшчэ гадоў дзевяць таму назад) залочана 13 тысяч рублёў. Той-жа Дубовік за дзяржаўныя грошы купіў... у свайго брата 31 кубаметр будаўнічага матэрыялу, якога ў сапраўднасці было 21 кубаметр. Дзе-ж

астатнія 10 кубаметраў? У кішэні Дубовіка, толькі не бяровенні, а грошы за іх.

Пагрэлі рукі на гэтай будоўлі і сябры Дубовіка. Адвакату Караткевічу, як «адказнаму за будаўніцтва» таго дома (а ў будаўніцтве ён разбіраецца, як сляпы ў фарбах), залочана 9.500 рублёў. Побач тут можна паставіць і адваката Шчацініна, якому «за адказнасць па будаўніцтву» дасчатых хлечука і прыбіральні выплачана 1.500 рублёў. Не адна тысяча рублёў перапала і галоўнаму бухгалтару калегіі Марошыку Ю. Е.

Аб тым, як некаторыя члены калегіі абаронцаў усялякімі праўдамі і няпраўдамі абараняюць свае ўласныя інтарэсы, сведчыць і наступны факт. Бухавец І. І.—былы намеснік старшыні калегіі, зараз суддзя Мінскага абласнога суда—«за добра праведзеную работу па выбарах у Вярхоўны Совет», будучы старшынёй выбарчага ўчастка, ухітрыўся выдаць сабе прэмію—2.500 рублёў. Мілейшы Ілья Ільіч адначасова атрымаў і сярэдні зарабатак у суме 2.500 рублёў за месяц работы на ўчастку.

Карацей, справа ідзе аб пэўнай групе адвакатаў, якія, мякка кажучы, не робяць чэсці органам юстыцыі.

Вы, Іван Андрэвіч, можаце сказаць, што пра справы Мінскай абласной калегіі адвакатаў Вам не толькі гэта вядома. Сапраўды, гэта так. Але выбачайце, калі ласка, адна справа—ведаць, а другая—рэагаваць. Вы можаце яшчэ сказаць, што справа пра Дубовіка і іншых перададана следчым органам. І гэта правільна. Справы заведзены, і ўжо «ўліта недзе едзе... Але ці хутка яна будзе?»

Варта, дарэчы, напамінь справу, разгляд якой «з-за даўнасці» не можа быць спынены. Зусім свежанькая справа. Газета «Известия» ад 21 жніўня 1949 года ў фельетоне «Адвокатский саженец» пісала, што Мінская абласная калегія адвакатаў засмечана дзялягамі, якіх «і на гарматы стрэл нельга падпусціць да органаў совецкага правасуддзя, што ў калегіі, побач з сумленнымі людзьмі, прыжыліся прайдзісветы, работнікі, якіх раней прагналі з судоў і пракуратуры.

Скажу Вам шчыра, Іван Андрэвіч: мы аб гэтым не ўпаміналі-б, калі-б па сёнешні дзень у Мінскай абласной калегіі адвакатаў не прыжываліся асобныя людзі, якіх цікавіць не інтарэсы правасуддзя, а кармушка, у якую яны хочуць ператварыць калегію.

Зрабіць ад гэтага пустазелля праполку—справа надзённая. У гэтым зацікаўлены ўсе сумленныя работнікі адвакатуры. Мы ўпэўнены, што Вы любіце чыстату ў вашым доме.

Выбачайце, калі ласка! Пара ўжо абараніць працоўных ад такіх, з дазволу сказаць, абаронцаў.

Ваш ВОЖЫК.

## Па слядах нашых прабачэнняў

У № 19 «Вожык» у адкрытым пісьме «Выбачайце, калі ласка» паведамляў, што намеснік старшыні Мінскага аблспажыўсаюза па кадрах т. Логінаў дапускаў палітычную блізарукасць пры падборы кадраў у сістэме кааперацыі па Мінскай вобласці.

Старшыня праўлення аблспажыўсаюза т. Свістунюў паведамляе, што пры абмеркаванні матэрыялу на паседжанні праўлення факты поўнаасцю пацвердзіліся, і т. Логінаву абвешчана суровая вымова.



# НОВАЕ Ў ТЭХНІЦЫ

I.

Аўтаінспектар  
«ЗІС» аднойчы затрымаў на бруку.  
«Ах, каб ты ўкіс! —  
Замармытаў шафёр. — Папаўся ў рукі  
Інспектару, як шпак». Але у той-жа час,  
У момант выключыўшы газ,  
Затармазіў машыну лоўка.  
Аўтаінспектар разгарнуў пуцёўку,  
Зірнуў, спытаў: Куды? Адкуль?  
І сеў за руль.  
Гуднуў, крутнуў — нябачаная з'ява! —  
Не круціцца баранка ўправа.  
Улева круціцца, а ўправа не.  
Інспектар аж пачырванёў.  
«Ды як ты, — закрычаў, — на гэтакім карыце  
У горад выязджаць пасмеў?»  
«Таварышок! Дарэмна вы крычыце, —  
Шафёр яму ў адказ, —  
Машына спраўная у нас.  
Вы-ж паглядзіце:  
І добры газ  
І на маторы новы пас,  
І фары ёсць, і рухавіца ходка...»  
«А гэты левы паварот?»  
«Выдатнейшая вынаходка!  
Яго загбазы наш прыстасаваў мінулы год,  
Бо ці на цэглу, ці на дрэва  
Мы ездзім толькі ў адзін бок... — «налева».  
Навошта-ж правы паварот яму?»

Я чуў, што сеў загбазы ў турму.

II.

У краме ўстанавілі аўтамат  
Для спажывецкага разліку.  
Знадворку глянуўшы, — маленькі апарат,  
А розум у яго вялікі —  
Рахункі падбівае сам:  
Рубель у шчылінку ўпіхнеш ты,  
Ён пстрыкне і аддасць капейка ў капейку рэшту.  
«Вялікая палёгка нам! —  
Казалі спажывецы у хваляванні. —  
Усю цалютка рэшту аддае!  
А ўсё таму, што не бывае ў рэстаране,  
І ні гарэлачкі не п'е,  
Ні піва».

Прайшло з паўмесяца, і — што за дзіва? —  
Змяніўся аўтамат, няможна і пазнаць;  
То сем капеек недадасць, то сорок пяць,  
А там і для рублёў ён стаў дзірава...

У чым-жа справа?  
А справа ў крамніку была: ён піва ужываў  
І дом уласны будаваў...  
Дык вось, да аўтамата ён прыстасаваў  
Сакрэтны рычажок,  
Нязначны, невялікі,  
А пахілі яго набок,  
І робіць апарат аблікі.

Казалі, вынаходка гэта скорая  
Дайшла да пракурора.

III.

Аднойчы ў тэхкантрольададзеле  
Дакладную деталь праверыць захачелі,  
Паклалі на кантрольную пліту,  
На шчыльнасць паглядзелі  
І аж жахнуліся, бо гэткага прасвету  
Не бачылі з пачатку свету, —  
Паўнейшы брак, хоць зараз выкінь вон.  
Паклікалі адразу-ж бракароба:  
«Глядзі, што паказала спроба».  
«Драбніца, — кажа ён, —  
Што значыць шчылінка маленькая ў жалезе».  
«Ды тут-жа кот пралезе,  
А допуску адзін мікрон.  
Ты-ж бачыш сам, як з-пад деталі  
Снапамі прабіваецца святло».  
«А вы-б у поцёмку яе кантралявалі,  
Дальбог-бы, браку не было».

Я чуў, што «майстра» гэтага прагналі.



— Канькоў няма і не будзе.

— Дзядзя, вы на гэтым каньку не першы год ездзеце.

Мал. В. Ціхановіча.

## Быль паводле казкі

**М**ОЖНА пазайздросціць героям казкі  
Маршака «Кошкін дом». Памятаеце,  
якую арганізаванасць праявілі зья-  
ры, калі загарэўся кошкін дом?

«Бяжыць курачка з вядром,  
Залівае кошкін дом»...  
Пры такой актыўнасці зусім натуральна,  
што пажар быў хутка ліквідаваны.

Каму, каму, а пажарнай камандзе ў  
раённым пасёлку Акцябр не шкодзіла-б  
вывучыць напамяць гэтую казку. Бо, як  
паказваюць факты, арганізаванасці там —  
кот наплакаў.

Нядаўна ў грамадзяніна Пацяя загарэў-  
ся хлёр. У сувязі з гэтым у пажарнай па-  
чуўся тэлефонны званок.

У момант была заведзена машына, людзі  
занялі на ёй месцы і паехалі. Толькі неда-  
лёка ім прышлося ад'ехаць — метраў пяць-  
дзесят усяго, і стоп машына.

— У чым справа? Чаму спыніўся? — на-  
кінуўся камандзір на шафёра.

— Бензін скончыўся.  
Вырашылі пажарнікі ісці пешкі, а па-  
куль дайшлі — ад хлява засталіся галавешкі.  
— Куды-ж падзеўся бензін? — здзіўляліся  
жыхары пасёлка.

І тут нехта ўспомніў, што начальнік  
Акцябрскай пажарнай каманды т. Жульга  
вельмі баяўся застацца на зіму без дроў,  
вось ён і выдаткаваў бензін, запасаючыся  
палівам.

10 кастрычніка здарыўся зноў пажар. На  
гэты раз загарэлася сталовая спіртзавода.  
Але пажарнікі нават і пальцам не крану-  
лі, — няхай сабе гарыць, не наша  
справа. Калі-ж потым у іх запыталіся, ча-  
му яны не выехалі тушыць пажар, Жульга  
адказаў:

— Не было вады...  
Нешта часта гэтых пажарнікаў вадкасць  
падводзіць.

I. ГРАМОВІЧ.

## Дарагія госцейкі

Што азначае слова «госць» — усім вядо-  
ма, а вось як зразумець паняцце «дарагі  
госць»? Некаторыя думаюць, што «дара-  
гі» — значыць вельмі жаданы госць. Аднак  
гэта не заўсёды так.

Бывае госць дарагі, а бывае і даражэй-  
шы, і гэта можна выразіць у рублях. Каб  
не выдумляць чаго не трэба, для прыкла-  
ду возьмем жывы факт. Дзе-ж болей шу-  
каць гасцей, як не ў гасцініцы?

Для Мазырскай гарадской гасцініцы са-  
мым дарагім госцем з'яўляецца следчы аб-  
ласнога ўпраўлення міліцыі Палескай воб-  
ласці Зелянкоўскі М., які каштаваў гэтай

установе 38.700 рублёў, бо «гасцю» ён там  
з першага кастрычніка 1945 года. Былы  
старшыня абласнога суда Шкляроў П. І.  
каштаваў 33.600 рублёў. А вось дырэктар  
горпромкамбіната т. Кашароўскі Я. — больш  
танны госць, бо абышоўся для гасцініцы  
толькі 20.000 рублёў.

Вядома, госці гэта дарагія, але зусім не  
жаданыя. Аднак Мазырскі горсодет з гэ-  
тым катэгорычна не згаджаецца, бо сваім  
рашэннем ён гэту запазычанасць спісаў як  
страту.

Р. У. БЕЛЬ. 3





Палаўнічы: — Эх, шкада, воўк яго рэж! Пацягнуў казу, а я за ёю цэлы дзень ганяюся.

### МУЗЕЙ МЕПАТРЭБНЫХ РЭЧАЎ



ЧАРАВІКІ ДЗІЦЯЧЫЯ

Вырабу фабрыкі імя Тэльмана (г. Мінск). Чаравікі гэтыя хоць і з адной пары, але рознага памеру. Адзін большы і падшыва ў ім шырэўшая, а другі меншы і вузейшы. Таму, калі дзіця надзе на адзін чаравік цяпер, то другі зможа налезь толькі праз пяць-шэсць гадоў, пасля таго, як у яго падрасце нага.



МЫЛА ГАСПАДАРЧАЕ

Такія чаравікі можна было-б назваць даўганоскімі, калі-б іх наогул можна было насіць. Такую назву носіць прадукцыя арцелі «Інтэрнацыянал» Мінскага аблскуршвейсаюза. Але гэтая назва зусім не адпавядае сапраўднасці, бо мыла, няхай сабе туалетае ці гаспадарчае, павінна мыліцца. Гэтае мыла такой уласцівасці не мае. З гэтай прычыны як ні стараліся кіраўнікі арцелі збыць у гандлёвую сетку сваю прадукцыю (а выпушчана яе на 46 тысяч рублёў), ім гэтай няж было ўдалося. Можна было-б сказаць, што ўсе іх намаганні дошлі, як мыльняная бурбалка, але ад гэтага мыла не атрымаваецца і бурбалка.



СУХІ ГУТАЛІН

Вырабляецца на лідскай фабрыцы хімікаў-прадметаў. «Сухім яго робіць барысаўскі завод «Чырвоны металіст», — заяўляюць на лідскай фабрыцы, — бо там вырабляюць драўняныя каробкі. Яны не шчыльна зачыняюцца і таму гуталін хутка высыхае». Незразумела, чаму на фабрыцы, ведаючы, ад чаго псуецца гуталін, карыстаюцца бракаванай упакоўкай. Для спажывацтва ўсёроўна, па чыёй віне сохне гуталін, бо ад пераадрасоўкі віны ён не паліпаеца.



ВЯРОЎКА

Вырабляецца з пянькі і звявееца звычайным спосабам. Выгляд мае таксама добры, але карыстацца ёю трэба ўмеючы. Вяроўкі, як вядома, служаць для звязвання і змацавання розных рэчаў і тавараў. Гэтую-ж вяроўку перад карыстаннем трэба самую звязваць, бо яна не вытрымлівае нават сваёй вагі. Не рэчшча яна толькі тады, калі ляжыць на складзе. Але пры ўсёй нетрываласці яна моцна б'е па бюджэце арцелі «Чырвоны пенсіянер» Палацкага аблсаюза, якая яе вырабляе.

## Нячыстая СІЛА

**П**РАХОР Зык за сваю кабылу і калёсы закалаціў такую цану, што ў Рамана сэрца ёкнула. Раман (ён і быў пакупцом) спачатку прабаваў хапіць «тавар». Прахор на гэта не без крыўды зазначыў: «Тады не купляй. Сам бачыш, што бярэш». Потым Раман пачаў даводзіць, што цана занадта вялікая, тым больш, што рубель цяпер дарагі. Прахор-жа на гэта толькі ўсміхнуўся, а сам сабе падумаў: «Тым болей сарваць з цябе трэба».

Таргаваліся доўга і ўпарта, аж лысыны ўмакрэлі; па ўсім было відаць, што наскочыла каса на камень: чым больш дамагаўся збіць цану Раман, тым меней уступаў Прахор, зразумешчы, што таму кабыла вельмі патрэбна. «А калі патрэбна, дык набавіць», — рашыў ён і цану зніжаў вельмі неахвотна. Пад канец Раман пусціўся на хітрыкі. Ён купіў уаўтэрку і, спадзеючыся, што ад гарэлікі Прахор стане больш падатлівым, таргаваліся, падсоўваючы яму раз за разам чарку. Прахор ахвотна выпіваў, добра закусваў, але не мялеў і галоўнае — не збавляў паны.

Нарэшце Раман пачаў заўважаць, што Прахор пачынае ў яго пачаць давіць і рашыў: «Была не была, — купляю». Ударылі па руках і, як гэта водзіцца, распілі яшчэ чацвярцінку. Цяпер заставалася толькі перадаць з рук у рукі — аднаму кабылу з вупражку і калёсы, а другому — грошы. Яны вышлі на двор добра зашмыглышы, але зямлю нагамі намацавалі яшчэ даволі ўпэўнена.

Прахор падышоў да калёс, пераварухнуў без патрэбы сена, аправіў ватоўку, якая ляжала дагэтуль на возе, пакруціў у руцэ пугай і засмучана паглядаў на кабылу ад вушэй да хваста. «Шкада ўсё-такі...» Ён паліпаў глядаць па клубках, паглядаў, зайшоў наперад, расправіў грыву, заглянуў кабыле ў вочы. А тая падняла морду і, мяляючы губамі, пацягнулася да рукі...

— Ну, вот... — і Прахор паморшчыўся, нібы ў яго заказытала ў носе. Яму-такі не лёгка было раставіцца са сваёй нядой. Адзінаццаць гадоў яна служыла яму верай і праўдай, дапамагала корпацца на яго налосны. А калікі разоў яна вырвала яго, калі ён краў з панскага лесу дровы, каб завезці ў Баранавічы і прадаць іх, разлічыўшы ў гміне з падаткамі! Шкада яму было раставіцца яшчэ і таму, што не так лёгка ён узбіўся на гэту кацялку. Колькі гадоў ён калаціўся над кожнай кацялкай, збіраючы грошы, каб набыць яе! Колькі мазалёў напёр на руках, заробляючы на панскіх палетках! Даводзілася нават і махляваць. І вось цяпер ён прыгадаў, як аднойчы прадаваў з братам сена ў Баранавічах. Каб воз болей заваяжыў, брат заканаўся на версе ў сена і ляжаў там, пакуль заваяжылі і завезлі гаспадару ў двор. Усё-такі і на гэтым нешта выгадалі. Несумелна, але-ж вельмі ўжо хацелася набыць кая, і набыў. На пшэсце прыйшла савецкая ўлада, паноў выпала, зямелькі прыбавіла. А тады два таму назад у вёсцы арганізаваўся свой калгас. Прахор і тут не здрадзіў сваёй жыццёвай звычцы — насяпярэжана аглядацца, жыць па вошчуп. І здарылася так, што па-за калгасам засталіся толькі ён, яго сваяк Ціліп ды яшчэ двое. А калгас тым часам рос, багацеў, машынамі абзаводзіўся, уралджкі добрыя збіраў. Здавалася-б, чаго-ж тут мыкацца, уступаць у калгасі жыць, як людзі. Дык не, захацелася і тут нешта вымахваць. І надумаўся тое-сёе прадаць. «Навошта ім? — думаў, — у іх і так хапае». А цяпер, калі прыйшлося прадаваць кабылку, запякло на сэрцы жалем.

З задумання яго вывёў Раман, у руках якога хрупацелі новенькія дваццацірублёўкі: — Ну, ты не тужы, яна пападзе не ў блага рукі, коней там шануюць...

### У КОПЫЛ



— Бачыш, як прыляпіўся! І ліха яго ведае, чым гэты банны ліст змыць.



Заказчык: — Што гэта вы мне пашылі? Майстар (з арцелі «Праўда»): — А вы-ж і заказвалі чаравікі-недамеркі.



— Ты заўсёды гаворыш, што мае словы нічога не варты. А тут ацанілі! На цэлых 40 рублёў нагаварыў.

## МУЗЕЙ МЕПАТРЭБНЫХ РЭЧАЎ



ХУСТКІ

Шарсцяныя, вязаныя. Але ніхто не ведае, як іх насіць. Заваяжаш такую хустку на галаву — цемеці цёгла, а патыліца мерзне. Ніткі ў адных месцах нагадваюць вяроўкі, а ў другіх павуцінне. Такія, з дазволу скажаць, хусткі вяжуць у арцелі «Стаханавец» і «Праца» Баранавіцкага аблмногоапромсаюза. Паколькі гэтую прадукцыю цяжка навіязваць спажывцам, дык яна моцна звязала дзесяткі тысяч рублёў арцельных грошай.



НАЖЫ СТАЛОВЫЯ

Нядаўна мы пісалі пра лыжкі вырабу Магілёўскага металаапрацоўчага камбіната. Гэта, відаць, вельмі спадабалася дырэктару т. Станкевічу. І таму ён паспяшаўся ўзбагаціць наш музей новым экспанатам: сталовым нажом. Лязом гэтага нажа нават хлеба не адкроеш, затое ручкай можна парэзаць руку, бо яна шурпата і мае вострыя выступы.

І хоць гэтыя нажы вельмі тупыя, але вытворцы план металакамбіната яны рэжуць здорава.



ЦЭГЛА

Арцель «Доўск» Журавіцкага раёна падарвала нашаму музею адну цагляную свайго вырабу. З вялікім жалем паведамляем чытачам, што гэты каштоўны экспанат не ўдалося давезці, як мы ні стараліся, — на дарозе ён рассыпаўся. Спадзімся, што старшыня арцелі Іван Іванавіч Папанав прыдумае, якім чынам даставіць нам цэглу цэленькую. Журавіцкі будаўнікі адмовіліся выкарыстоўваць такую прадукцыю на будоўлях і возыць цэглу з суседняга Кармянскага раёна, бо папанавская цэгла пасля дванаццацікіламетрага падарожжа ператвараецца ў парашок.



ДЗВЯРНЫЯ ШПІНГАЛЕТЫ

Звычайна прыбываюцца зверху і знізу да адной палавінкі дзвярэй. Але не думайце купляць шпінгалетаў, якія выпускае магілёўская арцель «14 год Кастрычніка». Яны не трымаюць дзвярэй. У гэтым шпінгалете няма адной дробязі — ручкажка, пры дапамозе якой ходзіць уверх і ўніз жалезны стрыжань.

Як замацаваць дзверы такім шпінгалетам — не ведае і старшыня арцелі, затое славу бракароба ён сабой замацаваў даволі трывала.





— Калі вы нам электраэнергію падключыце? Трэці месяц ідзе...  
— Энергію трэба праяўляць, таварыш! Напамінайце, пішыце, больш энергічна націскайце...

**П**ІСАЦЬ партрэт з Эрнеста Бевіна, тым больш знайсці ў яго асобе пэўныя фарбы ці нават якія-небудзь штрыхі для стварэння вобраза дзяржаўнага дзеяча, няма ніякіх магчымасцей. Чалавек гэты — цвёрдалобы, у далатак — без сапраўднага твару, з двудушным характарам.

На міжнародных канферэнцыях ці паседжаннях Бевін — гэты англійскі міністр амерыканскіх замежных спраў — у ролі буйнейшага зверга міжнароднай рэакцыі з пенай на губах абараняе заамерыканскія інтарэсы.

На кангрэсах брытанскіх трэд-юніёнаў Бевін пнецца і ніяк не можа даказаць, што ён не Чэрчыл. Хітраму лейбарысцкаму ваўку часта даводзіцца напаяльваць авечую скуру і мэкаць на ўсю Брытанскую імперыю:

— Аме-е-е-рыка дапаможа нам выйсці з цяжкага эканамічнага становішча!..

У адказ на гэтыя словы да доўгіх вушэй лейбарысцкага міністра ўсё часцей далаяюць на чысцейшай англійскай мове даволі недвухсэнсавыя рэплікі з публікі:

— Вас за фунты ці за далары купілі?

Па прыказцы гэта гучыць так:

— Ты скажы мне, гадзіна,

Колькі табе дадзена?

І, відаць, для падтрымання свайго даволі хісцкага аўтарытэту вядомы даларапаклоннік не супраць часам бліснуць сваім «пролетарскім» паходжаннем. Але што ён за пролетарый? Англійскія працоўныя добра ведаюць, што ён ніколі не быў рабочым. Эрнеста Бевіна памятаюць толькі ў ролі вернага лакея англійскіх буржуаў, у якасці кельнера і спрытнага афіцыянта шумных рэстаранаў. Ён толькі прывык да мянушкі «чалавек», а сапраўдным чалавекам ніколі не быў. Ён — чалавеканенавіснік па свайму перакананню, па сваіх дзеяннях.

І вось старая прафесія, аднаведная дрэсіроўка і звычкі аказаліся Бевіну вельмі з рукі як лейбарысцкаму міністру замежных спраў. Ён верна і азыдлым сваім цэлям і прадажнай душой служыць Беламу дому. У вузкім коле сваіх калег ён не супраць нават пафанабэрыцца тым, што з'яўляецца першым халуём Уол-стрыта, што ў Вашынгтоне яго лічаць самым лепшым папхайлам. Для нікчэмнага чалавека з рэстарана з'яўляецца, як відаць, гонарам быць прайдзісветам міжнароднага маштаба.

Але не завідная ды, бадай, небяспечная гэтая роля.

## ЧАЛАВЕК З РЭСТАРАНА

«Канчатковым вынікам амерыканскай палітыкі будзе перадача Брытанскай імперыі ў чужыя рукі... Правы Англіі будуць прададзены за міску пахлэбкі, якую параць зараз у кухнях Вашынгтона і Н'ю-Йорка».

(Англійскі штотыднёвік «Трус»).

«Прэч які з Англіі!», «Ліквідаваць амерыканскую базу каля Бартанвуда!», «За самастойную міжнародную палітыку!», «Далю палітыку Чэрчыля — Бевіна!».

Гэтыя трапныя, як стрэлы, словы не па душы бевінскай халуўскай душы, і ён з цяжкім настроём пакідае на некаторы час «Стары свет» і ляціць да заамерыканскага гаспадара свайго, каб вывернуць перад ім сваю прадажную душу.

\* \* \*

І вось нашаму ўяўленню прадстаўляецца лейбарысцкі міністр у «Новым свеце».

У гасціным пакоі Белы дом перад круглым сталом, на якім узвышаюцца ногі дзядзі Сама і яго слаўтых гасцей з Уол-стрыта, стаіць ужо вяломы нам чалавек з рэстарана. Тут яго слых улагоджвае мілагучны перазвон далараў. Пад гукі гэтай прыемнай яго сэрцу музыкі (другой музыкі ён не прызнае і не разумее) лейбарысцкі раб далара прысягае сваім панам на вечную дружбу і бязмежную адданасць...

— Дружба дружбай, а служба службай, — бурчыць дзядзька Сам.

У адказ на гэтыя даволі не тонкі намёк цвёрдалобы робіць пару асцярожных, нібы на лапах, мяккіх, крокаў наперад і, стараючыся ўнаравіць дзядзю, як ліхой скуле, лісліва пытае:

— Чаго вам патрэбна-с, ваша светласць? Для вашай міласці ў якасці закускі-с найлепшымі паварамі Амерыкі і Еўропы зроблен вінегрэт з трох невялічкіх дзяржаў пад назвай «Бенілюкс»? «Светласць» ківае галавой. Госці-ж з Уол-стрыта, задаволеныя такой незвычайнай стравой, пачынаюць нават весела ўхмыляцца. Вядомы ў штатах Нафтавы туз шэпча на вуха каралю Вугалю:

— Глядзіце, калега: такі тоўсты чалавек, гэты Бевін, ды такі тонкі падхалім! Талент, дальбог, талент!

Але хутка высвятляецца, што вінегрэт «Бенілюкс» задаволіў гэтую хэўру бадай так, як каня цукерка.

— Мала! — крычаць госці.

## ХАЎТУРЫ БЯРОЗЫ

Пад акном ля райкамхоза  
Узвышалася бяроза.

Вось аднойчы Вадап'янаў  
(Наш загадчык райкамхоза)  
На бярозу пільна глянуў:  
— Што, гніеш ужо, бяроза?

Тут ён кліча Іванова  
І памочніка Арлова,  
І загадвае: «Сябры!  
Вось бяроза — ў тапары!..

Хлопцы споўнілі работу  
І, абдёршы лбы ад поту,  
Удваіх зайшлі ў камгас:  
— Разлічыце, — просяць, — нас...

Усміхнуўся Вадап'янаў  
І на хлопцаў хітра глянуў:  
— Калі ласка, вось рахунак.  
А вось грошай вам пакунак!

Хлопцы мысляць: «Што за дзіва?..»  
Лічаць грошы — не фальшывы!..  
Хоць было і мала дроў,  
Але-ж 800 рублёў!..

Толькі ўсіх не атрымалі.  
Частку грошай затрымалі, —  
Вадап'янаў недадаў  
І хлопцам вось так сказаў:

— Хлопцы, будзьце з галавой.  
Не крычыце здуру —  
Па бярозе у піўной  
Справім мы хаўтуры.

Адлічыў я на прапой,  
Ненарокам быццам,  
270 рублёў  
І капеек 30.

І. КВАЧ.  
Арэхаўскі раён.

А Цвёрдалобы яшчэ больш завіхаецца.

— Панове, магу яшчэ вам прапанаваць бэфстроганаў з трох зон Германіі. Прашу, між іншым, заўважыць, што і гэтыя блода-с рыхтавалі найлепшыя майстры кулінарнай справы Амерыкі і Еўропы. Яно называецца «Трызонія» з англа-саксонскай падлівачкай.

Дзядзя Сам разам з яго гасцямі прагна ірвуць зубамі і цэлымі кавалкамі глытаюць Трызонію і запіваюць сокам, выцснутым з Францыі. З усіх жыл пнуцца яны, каб раскусіць грэцкі арэх. А афіцыянт усё круціцца перад імі, як чорт перад хмарай. Нібы кот на сала глядзіць ён на ўсе гэтыя прысмакі. Звярыны апетыт гаспадароў палухае лакея, — бадай ці прыдзецца падсілкавацца хоць аб'едкамі з панскага стала.

Тым часам паны не сунімаюцца:

— Мала! — крычаць, — мала!

Нешта незразумелае пачынае мямліць Бевін аб тым, што на уол-стрыцкай кухні скубуць ужо індыйскага пёўня, а пакуль што...

— А пакуль што падавай сюды на стол суверэнітэт па-англійску, — камандуе Маршал.

— Чалавек! Падай англійскія стэрлінгі па-амерыканску! — грыміць на ўвесь Белы дом Ачэсан.

— Чалавек, мы любім англійскія рынкі з амерыканскай начышкай! — шумяць магнаты.

— Які-ж ён чалавек? — раптам заліваецца смехам добра падвыпіўшы дзядзя Сам і, звяртаючыся да Трумэна, лагодна так гаворыць: — Дазваляю кінуць яму, пане дабрадзею, маршальскую косць, няхай абсмоктае.

Пакуль халуў смочка сваю косць, ненажэрныя яго гаспадары глытаюць англійскія стэрлінгі, рынкі збыту, яшчэ шмат чаго пруюць у сваю неабсяжную прорву, заўстаюць пры гэтым ступаюць яны абцасамі па сталі і да хрыпот у горле крычаць:

— Мала! Мала!

Зараз на чэрчылеўскай кухні кансерватыўныя кулінары разам з самымі спрытнымі лейбарысцкімі кельнерамі і эглі-бевінскімі афіцыянтамі рыхтуюць для заамерыканскіх аб'ядалаў новае блюда, якое ахрышчана дзіўнай назвай: ЗШЕ — Злучаныя Штаты Еўропы.

Прагрэсіўныя-ж людзі не сумняваюцца, што гэтай стравой заамерыканскія нелюдзі хутчэй задавяцца і здохнуць. Кажуць, што на гэты раз на старажытнаму звычайна абавязкова пакладуць у магіду, разам з гаспадарамі і іх халуёў.

Л. ВІРНЯ.



# Політэ Вожык

НОВАЕ У КІТАЙСКОЙ ГРАМАЦЕ

Мал. П. Астроўскага.

## ДАРАГІ ВОЖЫКІ

Рабочым Бочкавіцкага смalzавода вельмі дзіўна, што начальнік Дзятлаўскага вытворчага участка І. М. Мартынкевіч і дырэктар Баранавіцкага хіміяспрамага вельмі рэдка наведваюць завод. Дарогу знайсці не цяжка. Трэба ісці лесам, лесам, а як убачыш хвою і на сукку дзіравае вядро, тут і спыняйся,—прышлі. Цяпер глянь навокал. Агарожы няма? Няма. На дварэ штаблялі будаўнічага матэрыялу? Вартаўнікоў таксама няма? Ну, цяпер можаш не сумнявацца: якраз трапіў на Бочкавіцкі смalzавод.

Вось гэтае самае дзіравае вядро, што служыць арыентаграм для падарожнікаў, адначасова з'яўляецца і адзіным супрацьпажарным сродкам. Штаблялі будаўнічага матэрыялу—будучыя лазня і чырвоны куток. Праўда, мы ўжо страцілі надзею ўбачыць іх збудаванымі (два гады ляжыць гэты матэрыял). Але дырэктар завода А. Л. Кашко абяцае, што лазня і чырвоны куток усё-ж такі будуць. Абяцанага тры гады чакаюць, а гэты тэрмін яшчэ не скончыўся. Не падумай толькі, калі дырэктар не трымае слова, дык і рабочыя так робяць. Калектыў даў слова датэрмінова выканаць пяцігадовы план і стрымаў.

Выканалі-б план і раней, каб у нашага дырэктара не ўзгарэлася спрэчка з аб'езчыкам Ляўцойскага лясніцтва т. Мажэйкам. Каторы год праз гэта гараць заводскія грошы. Вакол завода безліч карчоў, гэта наша сыравіна, а выкарыстоўваць яе нельга. Забараніў аб'езчык Мажэйка. І заводу прыходзіцца вазіць карчы за 15—20 кіламетраў. Дорага каштуе заводу сварка дырэктара з аб'езчыкам.

Вось чаму, дарогі Вожык, мы і просім наказаць дарогу на завод тым, каму ўжо даўно трэба пабыць у нас.

С. МЯДЗВЕДЗЬ.  
І. СТЭЛЬМАХ.

## ДРУЖА ВОЖЫКІ

Дазволь задаць старшыні Навагрудскага горавета т. Якаўлеву такую загадку. Жывуць людзі ў адным доме, нават у адной кватэры, але не скажаш, што пад адным дахам.

Хто, хто, а т. Якаўлеў, мусіць, адразу адгадае, што маецца на ўвазе дом № 39 па Гродзенскай вуліцы, які ўжо тры гады стаіць без даху.

Мы прыдумалі гэтую загадку не для таго, каб забавіць т. Якаўлева, а каб прыцягнуць яго ўвагу да гэтага дома. Колькі разоў у райвыканкоме падымалася гэтае пытанне, але дах над домам усёроўна не падымалецца.

В. ФЕДАРЭНКА.

## ШАНОЎНЫ ВОЖЫКІ

Газы, як вядома, павінна прадавацца ў спецыяльна абсталюваных для гэтай мэты магазінах. Кіраўнікі Магілёўскага горагарадзянскага вынішлі вельмі прости спосаб пазбавіцца ад клопатаў па арганізацыі і абсталюванню магазінаў для продажу газу. Яны амаль зусім адмовіліся гандляваць газам. У горадзе ёсць толькі адзін ларок па продажу газу, які знаходзіцца недзе каля вакзала. Сюды па газу ідуць з усіх канцоў Магілёва.

Асабліва незаўздроснае становішча жыхароў, якія жывуць у супрацьлеглым ад вакзала канцы горада. У аўтобус з газам не сядзеш, вась і прыходзіцца тупаць з такім грузам праз увесь горад. Прагулка не вельмі прыемная.

Але што да гэтага кіраўнікам горагарадзянскага. Каго, каго, а сябе то яны ад клопату пазбавілі.

г. Магілёў.

Л. БАЛАТОЎСКІ.

## ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ

З старшынёй калгаса імя Дзяржынскага Равена-Слабодскага сельсавета Рэчыцкага раёна т. Пішчыкам няк не дамовіўся. Яму гавораць адно, а ён робіць зусім другое. Стагі сена ў калгасе не агароджаны, і яны расцягваюцца на ўсе чатыры бакі. Аб гэтым не адзін раз гаварылі т. Пішчыку. Але замест таго каб агародзіць стагі, Пішчык пачынае выгараджаць сябе. А тым часам становішча не мяняецца. Вецер раскідвае сена, а т. Пішчык кідае словы на вецер.

І. СІВУХА.



Амерыканскі капітан: — Па вашых тварах, панове, можна лёгка прачытаць гісторыю паражэнняў гаміндана.

Гамінданаўцы: — І па вашым таксама, шаноўны містэр.

## ТАВАРЫШ ВОЖЫКІ

Мікуліцкі сельскі клуб быў сапраўдным месцам культуры. Там можна было паслухаць даклад ці гутарку, часта выступалі гурткі мастацкай самадзейнасці.

Але некалькі месяцаў назад клуб узбагаціўся новым відам культуры, які выцесніў усе жанры: і танцы, і песні, і пастановкі. Гэты ўніверсальны від культуры, праўда, вельмі паважаны—жыта!

Ніхто цяпер не наведвае клуб, акрамя работнікаў «Заготзбожжа». І сапраўды, якая цікавасць хадзіць без справы на склад са збожжам?

Мы некалькі разоў звярталіся ў Брагінскі райком КП(б)Б, каб нам вярнулі клуб, але там толькі рукамі разводзяць: «Нічога не можам зрабіць, няма дзе ссыпаць збожжа».

Мы не спрачаемся, збожжа вельмі важная культура, але-ж для яго павінна быць сваё памяшканне, а для нас сваё.

Комсамольцы калгаса «Чырвоны Кастрычнік»  
Ю. ПАПОЎ, О. ВАРАНЕЦ, П. КУЗМЕНКА і другія.

## ПА СЛЯДАХ

Пісьмо тав. Чыжа, у якім ён паведамляў, што ў сталовай Быценскага сельсавета завяжуча цыны абеду, было накіравана на разгаванне.

Старшыня Быценскага райспажыўсаюза паведамляе, што факты пацвердзіліся. За дрэнную работу старшыня Быценскага сельсавета Канстанцінаў І

бухгалтар Суслана з работы зняты.

У «Вожыку» № 18 было змешчана пісьмо пра тое, што старшыня Давыдаўскага сельсавета Даманавіцкага раёна Куценка супраць волі пайшчыкаў абраў сваім намеснікам Пінчука.

Праўленне Палескага аблспажыўсаюза паведамляе, што пры правярцы пісьма факты пацвердзіліся. Пінчук з пасадзі намесніка старшыні сельсавета звалена.

Па Лясной вуліцы г. Барысава дрэнна працавала радыётрансляцыйная сетка. Пра гэта было змешчана пісьмо ў «Вожыку» № 19.

Кіраўніцтва ўпаўнаважанага Міністэрства сувязі СССР пры Совеце Міністраў БССР дало ўказанне дырэктару Мінскай радыётрансляцыйнай сеткі камандзіраваць у Барысаў прадстаўніка для наладжвання работы радыёвузла і радыёкропак па Лясной вуліцы.

Рэдактар М. ЧАУСКІ. Рэдакцыйная калегія: К. КРАПІВА, Я. БРЫЛЬ, В. БУРНОСАЎ, І. ГРАМОВІЧ, А. ЗАРЫЦКІ, С. РАМАНАЎ.

«Еж» — на беларуском языке.

Падпісана да друку 25/XI-49 г.

Статфармат 72×105 см.

Друк. арк. 1.

Друкарня імя Сталіна, Мінск, Пушкіна, 55.

Тыраж 10.500.

Зак. 563

АТ 00037

\* Адрас рэдакцыі: Мінск, Пушкіна, 55. Тэл. 2-01-26.





Палез па рыбку, а злавіўся сам.

### Да ўвагі чытачоў

Дагэтуль у слоўніках слову «ВОЖЫК» давалася няпоўнае глумачэнне. Удакладняем:

«ВОЖЫК» — часопіс палітычнай сатыры і гумару, водзіцца ў хатах-чытальнях, клубах, бібліятэках, школах і іншых установах і арганізацыях, а таксама прыватных кватэрах нашых падпісчыкаў.

«ВОЖЫК» выходзіць у свет два разы ў месяц.

### Прадзўжаецца прыём падпіскі на 1950 год

Падпісная плата:

на год..... 48 руб.  
на 6 месяцаў.... 24 руб.  
на 3 месяцы..... 12 руб.

Падпіска прымаецца ва ўсіх гарадскіх і раённых аддзелах «Саюздруку», паштовых аддзяленнях і агенцтвах сувязі, грамадскімі ўпаўнаважанымі па прыёму падпіскі і паштальёнамі.

Падпісвайцеся на часопіс сатыры і гумару  
«ВОЖЫК»!

П. КРЫВАРОЖАЦ.

«Дыхнуць усё людзі —  
бура будзе».  
(Кітайская прыказка).

— Моцна, смела, на ўсе грудзі  
Разам як дыхне народ, —  
Кажуць людзі —  
Бура будзе,  
Што змяце варожы зброд.

Так і стала: размятае  
Зараз бура гаміндан,  
Сеяў вецер ён ў Кітаі —  
Жне сягоння ураган.

Войска слаўнае — ў Кантоне,  
Не стрымаць яго напор,  
Бо на сцягу на чырвоным  
Ззяе пяць агністых зор.



Бо кіруе там умела  
У баях Мао Цзе-дун,  
Бо краіна закіпела  
І шуміць, нібы бурун.  
Змагарам ідзе на змену  
Папаўненне з новых сіл.

\* \* \*

Белы дом у абурэнні,  
Захлынаюцца ад пены  
Мікрафоны Бі-бі-сі.

Зразумела! Кожны знае,  
Што так Трумэну пачэ:  
Чан Кай-шы б'юць у Кітаі —  
Пот-жа з Трумэна цячэ.



Уцякаюць чанкайшаты,  
Хто з партфелем, хто з мяшком,  
Мазалі на збітых пятах  
Насыпаюць парашком.

Дух спускае — прападае  
Забіяка Чан Кай-шы.

\* \* \*

Вызваліцеляў Кітая  
Мы вітаем ад душы:

— Біце ворагаў паганых,  
Каб іх след навекі знік,  
Каб застаўся з гаміндана,  
Дзядзьку Саму чан кай-пшык!

Пераклаў з украінскай  
М. АУРАМЧЫК.